

शासकीय दूरशिक्षण तंत्र निकेतन, पुणे, या संस्थेमार्फत दूरशिक्षणाद्वारे राबविण्यात येणारे पदविका अभ्यासक्रम सार्वजनिक खाजगी भागीदारी (PPP mode) कायम (विना अनुदान) तत्वावर राबविण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

शासन निर्णय क्र.टिईडी २०१०/(८६/१०)/तांशि-५,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २७ जुलै, २०१०.

प्रस्तावना :

शासकीय दूरशिक्षण तंत्र निकेतन, पुणे, ही महाराष्ट्र शासनाची संस्था असून, या संस्थेमार्फत दूरशिक्षणाद्वारे पदविका स्तरावरील एकूण पाच अभ्यासक्रम सन १९६९ पासून राबविण्यात येत आहेत. सदर पदविका अभ्यासक्रम एकूण ८ सत्रांमध्ये पूर्ण करावयाचे असून, उक्त तंत्र निकेतनाची व्याप्ती वाढविण्याची आवश्यकता शासनाच्या निदर्शनास आली आहे. अलिकडेच अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेकडून अणुविद्युत व संचरण अभियांत्रिकी आणि संगणक अभियांत्रिकी या नवीन अभ्यासक्रमांना देखील सन २००८-२००९ मध्ये परवानगी प्राप्त झाली असून, पदनिर्मिती व इतर कारणास्तव उक्त अभ्यासक्रम राबविणे शासनास शक्य झाले नाही. दुसरीकडे दूरशिक्षण पदविका अभ्यासक्रमांमध्ये प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची मागणी मोठ्या प्रमाणात येऊ लागली आहे.

१.२ मा.पंतप्रधानांनी जाहिर केलेल्या संकल्पानुसार प्रॉस एन्वॉलर्मेट रेश्यू वाढविणे, तसेच सन २०२२ पर्यंत ५० कोटी तांत्रिक ज्ञान असलेले मनुष्यबळ भारतामध्ये निर्माण करावयाचे आहे. शासकीय अनुदानीत व विना अनुदानीत संस्थांची प्रवेश क्षमता लक्षात घेता, सदर उद्दिष्टांची मोठ्या प्रमाणात व्याप्ती वाढविण्याची गरज आहे, असे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. राज्यातील ग्रामीण विभागातून येणाऱ्या युवकांची आर्थिक परिस्थिती व तंत्र शिक्षणासाठी आकारण्यात येणारे शुल्क, प्रत्यक्ष प्रशिक्षणावर येणाऱ्या खर्चावर आधारित असल्याने येणारा एकूण आर्थिक भार, याचा एकत्रित विचार केला असता सार्वजनिक खाजगी भागीदारीमधून सदर प्रशिक्षणाची व्यवस्था करणे आवश्यक ठरलेले आहे.

१.३ संचालक, तंत्र शिक्षण, म. रा., मुंबई, यांनी शासकीय दूरशिक्षण तंत्र निकेतन, पुणे, यांच्याकडे सुरु असलेले अभ्यासक्रम कायम विना अनुदानीत तत्वावर, सार्वजनिक / खाजगी भागीदारी या उपक्रमांतर्गत गरीब व गरजू विद्यार्थ्यांना तंत्र शिक्षणाचा लाभ देण्यात यावा म्हणून, यशस्वी इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, पुणे, यांच्याबरोबर सामंजस्य करार करण्याचे योजिले असून त्या अनुषंगाने औद्योगिक क्षेत्राच्या सहाय्याने “प्रायोगिक तत्वावर” विविध अभ्यासक्रम/प्रवेशक्षमता वाढविण्याचा प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे. उक्त प्रस्तावाचा सर्वांगीण विचार करून शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय

शासकीय दूरशिक्षण तंत्र निकेतन, पुणे, येथे सुरु असलेल्या पदविका स्तरावर विविध अभ्यासक्रमांची व्याप्ती वाढविण्याच्या दृष्टीकोनातून कायम विना अनुदानीत तत्वावर, सार्वजनिक खाजगी भागीदारी (PPP mode) या उपक्रमांतर्गत यशस्वी इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, पुणे, यांनी सादर केलेल्या ‘शिका व कमवा’ या योजनेंतर्गत शैक्षणिक वर्ष २०१०-११ पासून राबविण्यात यावा.

२.२ या उपक्रमांतर्गत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी साधनसामग्री, अधिकारी/कर्मचाऱ्यांचे मानधन, मंडळाची संलग्नता फी, विद्यार्थ्यांना लागणारी पाठ्यपुस्तके व साहित्य इत्यादी आणि प्रशिक्षणावरील इतर सर्व खर्चाचा भार, ज्या कारखान्यामध्ये विद्यार्थी प्रशिक्षण घेत असतील त्या उद्योजक आस्थापना सोसतील.

२.३ विना अनुदानीत अभ्यासक्रमास लागणारे कर्मचारी, अधिव्याख्याता यांची निवड कंत्राटपद्धतीने यशस्वी इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, पुणे, या संस्थेमार्फत करण्यात यावी आणि त्यावरील सर्व खर्च सदर संस्थेने करावा.

२.४ या उपक्रमांतर्गत चालविण्यात येणाऱ्या अभ्यासक्रमांकरिता प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना, चार वर्षांपर्यंत 'अॅप्रेंटिसशिप' कालावधीमध्ये रु.५,०००/- ते रु.६५००/- या दरम्यान संबंधित उद्योजक यांच्याकडून विद्यावेतन देण्यात येईल. राज्यातील सर्व शासकीय तंत्र निकेतने, अभियांत्रिकी महाविद्यालये यांच्याकडून उपलब्धतेनुसार वर्ग खोल्या, प्रयोगशाळा, कार्यशाळा उपलब्ध करून देण्यात याव्यात. त्याच्या मोबदल्यात संबंधित संस्थेला खाजगी भागीदारी संस्थेकडून रु.१,३४०/- प्रती विद्यार्थी किंवा या अभ्यासक्रमासाठी विद्यापिठाने निश्चित केलेले शिक्षण शुल्काच्या २५% यापैकी जे अधिक असेल ती रक्कम संबंधित शासकीय संस्थेकडे जमा करावी.

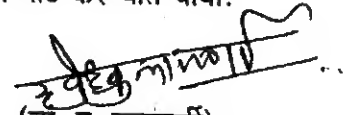
२.५ शासकीय दूरशिक्षण तंत्र निकेतन, पुणे, यांच्याकडून विना अनुदानीत तत्वावर दूरशिक्षणाद्वारे चालविण्यात येणाऱ्या पदविका अभ्यासक्रमांमध्ये भाग घेणारे विद्यार्थी हे on the job प्रशिक्षण घेणार असल्याने अॅप्रेंटिसशिप १९६१ मधील तरतूदीनुसार त्यांना विद्यावेतन मिळत असल्याने अभ्यासक्रमाच्या एकूण सहा महिने ते चार वर्षांच्या कालावधीपर्यंत या विद्यार्थ्यांना 'अॅप्रेंटिस' म्हणून संबोधण्यात यावे. उक्त कालावधीत अॅप्रेंटिसशिप १९६१ मधील सर्व तरतूदींचे तंतोतंत पालन करण्याची जबाबदारी प्राचार्य, शासकीय दूरशिक्षण तंत्र निकेतन, पुणे, यशस्वी इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, पुणे आणि ज्या उद्योजकांच्या आस्थापनेवर विद्यार्थी काम करीत आहेत, त्या उक्त उद्योजकांची असेल.

२.६ सर्व सहभागी शिकाऊ उमेदवारांचा विमा उतरविण्यात यावा. वैद्यकीय देखभालीबाबत आवश्यक ती उपाय योजना, यशस्वी इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, पुणे, यांनी करावी.

२.७ शैक्षणिक कायदा व अन्य संबंधित कायदातील तरतूदीचे तंतोतंत पालन करण्याची जबाबदारी संबंधित दोन्ही संस्थांची राहिल. शासकीय दूरशिक्षण तंत्र निकेतन, पुणे, व यशस्वी इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, पुणे, यांच्यामध्ये संबंधित संस्थांच्या जबाबदा-या व कर्तव्ये, वित्तीय भार, तसेच कार्यक्षेत्र इ.बाबी समाविष्ट करून एक स्वयंस्पष्ट सामंजस्य करार संचालक, तंत्र शिक्षण, म. रा., मुंबई, यांच्या स्तरावर करण्यात यावा.

२.८ उपरोक्त उपक्रम पहिल्यांदाच शासकीय दूरशिक्षण तंत्र निकेतन, पुणे, येथे राबविण्यात येत असल्याने सदर उपक्रम 'पायलट प्रोजेक्ट' म्हणून राज्यभरात राबविण्यात यावा व या संदर्भातील आढावा घेऊन उद्योजकांची मागणी, विद्यार्थ्यांची उत्स्फूर्तता आणि संस्थेने निश्चित केलेले ध्येय, यांचा विचार करून विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून, शासन मान्यतेने प्रवेश क्षमतेमध्ये वाढ करण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(व्य. ह. कुलकर्णी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) महावंतराय चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
- ३) यशस्वी इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, पुणे.
- ४) संचालक, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ, वांद्रा (पूर्व), मुंबई ५१.
- ५) अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, पश्चिम विभागीय कार्यालय, मुंबई.
- ६) सर्व प्राचार्य, शासकीय तंत्र निकेतने,
- ७) सर्व प्राचार्य, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालये,
- ८) प्राचार्य, शासकीय दूरशिक्षण तंत्र निकेतन, पुणे.
- ९) मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- १०) मा.सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे खाजगी सचिव.
- ११) निवड नस्ती, नाशि-५.